

Ymgynghoriad ar Hygyrchedd Gwasanaethau Ar-alw – Crynodeb Cymraeg Clir

Cyflwyniad

Ofcom yw'r rheoleiddiwr ar gyfer gwasanaethau cyfathrebu, gan gynnwys teledu a gwasanaethau ar-alw. Rydyn ni'n rheoleiddio amrywiaeth o wasanaethau ar-alw, gan gynnwys gwasanaethau dal-i-fyny fel ITV Hub ac All 4, a gwasanaethau tanysgrifio fel Now TV ac Amazon Prime.

Mae gwasanaethau ar-alw yn dod yn fwyfwy poblogaidd, ond dydyn nhw ddim yn hygyrch i bobl â nam ar y clyw a'r golwg yn aml, oherwydd dydyn nhw ddim yn darparu nodweddion fel is-deitlau, disgrifiadau sain ac arwyddo. 'Gwasanaethau mynediad' yw'r enw a roddir ar y nodweddion hyn.

Rhaid i ddarlledwyr ddarparu gwasanaethau mynediad, ond does dim rheolau tebyg ar gyfer darparwyr gwasanaethau ar-alw eto. Yn 2018, fe wnaethom ni argymhell rheolau newydd i'r Llywodraeth ar gyfer gwasanaethau dal-i-fyny ac ar-alw.

Beth oedd yr argymhellion?

Fe wnaethom ni argymhell y dylai darparwyr gwasanaethau ar-alw ddarparu isdeitlau ar 80% o'u rhaglenni, sain-ddisgrifiadau ar 10%, ac iaith arwyddion ar 5%. Dylent wneud hyn cyn pen pedair blynedd i'r rheolau ddod i rym. Dywedom hefyd y dylid cael rhai eithriadau o ran y gofynion hyn:

- lle byddai'n rhy ddrud
- lle na fyddai cynulleidfaoedd yn cael llawer o fudd; a
- lle bod anawsterau technegol sylweddol

Pam rydyn ni'n ymgynghori nawr?

Mae Llywodraeth y DU wedi gofyn i ni am ragor o fanylion ynglŷn â sut dylai'r rheolau weithio, ac i wneud argymhellion pellach er mwyn iddi allu drafftio'r rheoliadau.

Crynodeb o'n cynigion i ddefnyddwyr yw'r ddogfen ac nid yw'n mynd i'r afael â meysydd sydd o ddiddordeb benodol i ddarparwyr ar-alw (fel sut bydd Ofcom yn dweud wrthynt am y gofynion bob blwyddyn). Mae'r ymgynghoriad llawn ar [gael ar ein gwefan](#).

Beth nesaf?

Rydym yn croesawu sylwadau ar ein cynigion. A fyddech cystal â'u hanfon atom erbyn 16 Medi 2020, i vodaccessibility@ofcom.org.uk

Byddwn yn ystyried y sylwadau cyn cyhoeddi ein hargymhellion pellach i'r Llywodraeth.

Eithriadau

Rydyn ni eisoes wedi argymhell y dylid cael eithriadau lle bo'n anghymesur i ddarparwyr fodloni'r gofynion. Ond sut mae cynllunio hyn yn ymarferol?

Mae gwasanaethau ar-alw ar gael ar draws amrywiaeth eang o lwyfannau a dyfeisiau. Er enghraifft, eu gwefannau a'u hapiâu eu hunain, ynghyd â llwyfannau trydydd parti lle mae ganddynt lai o reolaeth, fel Amazon Prime a Sky On-Demand.

A oes anawsterau technegol sylweddol?

Yn gyffredinol, rydyn ni'n disgwyl i ddarparwyr allu gwneud eu gwefannau a'u hapiâu eu hunain yn hygyrch. Rydyn ni'n cynnig eithriadau ar gyfer unrhyw ddarparwr ar-alw sy'n gallu dangos ei fod wedi gwneud ymdrech resymol i ddarparu gwasanaethau mynediad ar lwyfan trydydd parti, ond wedi bod yn aflwyddiannus.

A yw cynulleidfa oed yn cael digon o fudd?

Dydyn ni ddim yn credu y dylai darparwyr ar-alw orfod darparu gwasanaethau mynediad ar unrhyw lwyfan sydd â chynulleidfa fach iawn. Gellid mesur hyn fel llai na 0.4% o boblogaeth y DU sydd â mynediad i'r rhyngwyd.

A yw'r gofynion yn fforddiadwy?

Rydyn ni'n credu y dylid cael eithriadau:

- ar gyfer unrhyw ddarparwr ar-alw sy'n 'gwmni bach' o dan y Ddeddf Cwmnïau;
- lle bo'r gost o fodloni'r gofynion yn fwy nag 1% o drosiant y darparwr.

A yw'n achos o ddarparu'r cwbl neu ddim byd o gwbl?

Os nad yw darparwyr yn gallu fforddio'r gofynion llawn, rydyn ni eisoes wedi argymhell i'r Llywodraeth y dylent gyflawni targedau isdeitlo is, ynghyd â'r targedau llawn ar gyfer arwyddo a disgrifiadau sain.

Os nad yw darparwyr yn gallu fforddio gostwng y targedau, rydyn ni o'r farn y dylent gael eu heithrio o ddarparu gwasanaeth arwyddo lle byddai hynny'n golygu eu bod yn gallu darparu rhywfaint o isdeitlau a disgrifiadau sain yn hytrach na dim byd o gwbl.

A ddylid cael eithriadau ar gyfer genres penodol?

Mae darparwyr yn dweud wrthym ni ei bod yn anoddach gwneud rhai mathau o raglenni yn hygyrch, fel fersiynau dal-i-fyny o'r newyddion. Mae elusennau'n dweud wrthym ni fod pobl â nam ar y clyw neu'r golwg eisiau mwynhau'r un cynnwys â phawb arall. Efallai fod angen i'r rheoliadau ddisgrifio pa genres o raglenni y dylid eu heithrio. Os felly, rydyn ni'n argymhell mai dim ond ar gyfer rhaglenni cerddoriaeth a newyddion y dylid eithrio disgrifiadau sain. Mae llawer o siarad yn y rhaglenni hyn, felly does dim llawer o le i ychwanegu disgrifiadau sain.

Rydyn ni o'r farn fod yr heriau technegol (a'r budd i gynulleidfaoedd) sy'n deillio o wneud genres penodol yn hygyrch yn gallu bod yn wahanol ar gyfer pob gwasanaeth ar-alw. Felly, rydyn ni'n credu y dylem ni allu penderfynu a ddylid eithrio darparwr o orfod darparu gwasanaethau mynediad ar gyfer unrhyw genres ychwanegol.

Gofynion arwyddo

Cefndir: beth yw'r rheolau ar gyfer arwyddo ar y teledu?

Ar y teledu, mae'n rhaid i ddarlledwyr mwy ddarparu gwasanaethau arwyddo ar gyfer 5% o'u cynnwys. Maen nhw'n darparu 'rhaglenni â dehonglydd iaith arwyddion' yn bennaf – sef pan mae arwyddwr yng nghornel y sgrin yn dehongli'r rhaglen yn iaith Arwyddion Prydain (BSL). Ond mae'n rhaid i ddarparwyr llai ddarparu llai o 'raglenni sy'n cael eu cyflwyno drwy iaith arwyddion' – rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno'n gyfan gwbl mewn iaith arwyddion – neu roi cyllid i Ymddiriedolaeth Ddarlledu iaith Arwyddion Prydain (BSLBT). Mae BSLBT yn dangos rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno drwy iaith arwyddion ar BSL Zone.

Sut dylai'r rheolau weithio ar gyfer arwyddo ar-alw?

Does gennym ni ddim digon o wybodaeth am yr hyn fyddai orau gan ddefnyddwyr BSL ac, wrth gwrs, mae'n well gan wahanol pobl wahanol bethau. Ein cynnig ni yw argymhell y dylai darparwyr ar-alw gael dewis rhwng darparu rhaglenni â dehonglydd iaith arwyddion ar gyfer 5% o'u cynnwys, darparu llai o raglenni â dehonglydd iaith arwyddion ar eu gwasanaeth eu hunain, neu ariannu darparwr

rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno drwy iaith arwyddion ar-alw, fel BSLBT. Gallai darparwyr ddewis un o'r opsiynau hyn, neu gyfuniad ohonynt, ond byddai angen iddynt ddangos eu bod wedi ystyried ein 'canllawiau ar arferion gorau'¹ yng nghyswllt arwyddo. Rydyn ni'n bwriadu diweddarau'r canllawiau hyn. I'n helpu ni i wneud hyn, rydyn ni'n bwriadu cynnal arolwg ymysg defnyddwyr BSL ynglŷn â'u dewisiadau.

Rydyn ni hefyd yn credu y dylai darparwyr sydd eisoes yn dangos rhaglenni â dehonglydd iaith arwyddion ar y teledu roi'r rhaglenni hyn â dehonglydd iaith arwyddion ar raglenni sy'n ymddangos ar y gwasanaethau dal-i-fyny wedyn. Byddai hyn yn sicrhau bod rhaglenni â dehonglydd iaith arwyddion ar wasanaethau dal-i-fyny, fel ITV Hub, All 4 a My 5.

Targedau

Rydyn ni wedi argymhell wrth y Llywodraeth y dylai darparwyr gynnig isdeitlau ar gyfer 80% o'u rhaglenni, disgrifiadau sain ar gyfer 10% ac arwyddo ar gyfer 5% cyn pen pedair blynedd i'r rheolau ddod i rym.

Cyn pen dwy flynedd i'r rheolau ddod i rym, fe wnaethom ni argymhell y dylent ddarparu isdeitlau ar 40% o'u rhaglenni, disgrifiadau sain ar 5% ac iaith arwyddion ar 5%.

A ddylid cael mwy o dargedau?

Rydyn ni'n cynnig y dylai Ofcom bennu targedau dewisol ar gyfer blynyddoedd 1 a 3. Byddai hyn yn helpu darparwyr i gyflawni'r targedau y mae'n rhaid eu cyflawni yn ôl y gyfraith ar gyfer blynyddoedd 2 a 4.

Sut mae'r targedau hyn yn gweithio pan mae rhaglenni ar-alw ar gael ar fwy nag un llwyfan?

Er enghraifft, gallai gwasanaeth teledu dal-i-fyny fod ar gael ar wefan, ar ap symudol a drwy apiau ar lwyfannau teledu fel Freeview ac Apple TV.

Rydyn ni'n credu bod dau ddull arall y gallem eu hargymhell i'r Llywodraeth o ran sut gallai'r targedau weithio:

Beth yw opsiwn 1?

Gall darparwyr ddewis sut maen nhw'n cyflawni'r targedau ar draws eu llwyfannau, ond rhaid iddynt ystyried sut bydd hynny o fudd i gynulleidfaoedd. Felly, gallai darparwyr sicrhau bod mwy o raglenni hygyrch ar gael ar lwyfannau sydd â gwell nodweddion hygyrchedd, a llai o raglenni ar gael ar lwyfannau llai poblogaidd.

---

¹ Atodiad 4 o'n [Cod Gwasanaethau Mynediad – Teledu](#)

Beth yw opsiwn 2?

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod yr un faint o gynnwys yn hygyrch ar draws eu llwyfannau. Gallai hyn olygu bod llai o raglenni ar bob llwyfan yn hygyrch i ddechrau, ond byddai hyn yn cynyddu dros amser.

Beth rydyn ni'n ei gynnig?

Rydyn ni'n ffafrio Opsiwn 2. Rydyn ni eisiau annog hygyrchedd ar draws yr holl llwyfannau, i'r graddau mwyaf posibl. Rydyn ni'n credu bod hyn yn golygu y bydd pobl yn llai tebygol o fod angen prynu gwasanaethau neu ddyfeisiau newydd i fwynhau cynnwys hygyrch.